

Raad van de
Europese Unie

Brussel, 11 december 2020
(OR. en)

13852/20

ENV 788
COMPET 626
AGRI 471
TRANS 589
MI 560
IND 263
CONSOM 214
ECOFIN 1136
ENER 486
RECH 511
SAN 463
MARE 36
SOC 794
CHIMIE 63
ENT 149

NOTA

---

van:	het secretariaat-generaal van de Raad
aan:	de Raad
nr. vorig doc.:	13503/20
nr. Comdoc.:	6766/20 + ADD 1 - COM(2020) 98 final
Betreft:	Ontwerpconclusies van de Raad - Naar een circulair en groen herstel - Goedkeuring

---

1. De Commissie heeft op 11 maart 2020 haar mededeling over een nieuw actieplan voor een circulaire economie "Voor een schoner en concurrerender Europa"¹ gepresenteerd. Het actieplan vormt een essentieel onderdeel van de Europese Green Deal en stelt een alomvattend kader vast voor acties die de overgang moeten versnellen naar een regeneratief groeimodel, dat er aanzienlijk toe zal bijdragen om in 2050 klimaatneutraliteit te verwezenlijken en economische groei los te koppelen van het gebruik van hulpbronnen, en dat tegelijkertijd het concurrentievermogen van de EU op de lange termijn zal waarborgen zonder dat iemand achterblijft. Deze overgang maakt integraal deel uit van de Europese industriestrategie² die de Commissie gelijktijdig heeft gepresenteerd.
2. In het actieplan voor een circulaire economie worden een 35-tal actiepunten gepresenteerd. Een van de belangrijkste elementen is het kader voor een duurzaam productbeleid, dat initiatieven omvat inzake het ontwerpen van producten, productieprocessen en een grotere rol voor consumenten en overheidsinkopers. De waardeketens van belangrijke producten zoals elektronica en ICT, batterijen, verpakking, kunststoffen, textiel, constructie en gebouwen, en levensmiddelen, zullen met gerichte initiatieven worden aangepakt. Er is ook een herziening van de afvalwetgeving gepland. Daarnaast vormt de intensivering van acties op internationaal/mondiaal niveau een belangrijke component van het actieplan, dat zo kan bijdragen tot het economisch herstel na COVID-19 en in dit verband voor een weerbaardere en meer autonome, open Europese economie kan zorgen.
3. De groep heeft in het voorjaar de eerste besprekingen over het actieplan gehouden. Op 23 juni 2020 hebben de ministers van Milieu tijdens een informele videoconferentie van gedachten gewisseld over de bijdrage van milieu- en klimaatbeleid (met inbegrip van de circulaire economie) aan het herstel na COVID-19.
4. Als reactie op het actieplan, presenteerde het voorzitterschap een reeks ontwerpconclusies van de Raad getiteld "Naar een circulair en groen herstel", die alomvattende politieke richtsnoeren bieden voor het brede scala van acties in het plan van de Commissie. In de ontwerpconclusies wordt eveneens gewezen op de rol van de circulaire economie bij het herstel na COVID-19. Ook wordt de link gelegd met digitalisering, en met het belang daarvan om het volledige potentieel van de circulaire economie te kunnen verwezenlijken.

---

¹ Doc. 6766/20 + ADD 1 - COM(2020) 98 final.

² Doc. 6782/20 - COM(2020) 102 final.

5. De groep heeft de ontwerpconclusies tijdens een aantal informele videoconferenties besproken, wat tot zeer grote steun heeft geleid voor het meest recente ontwerp van het voorzitterschap. Vervolgens werd via een informele stilzwijgende procedure voorlopige overeenstemming over de ontwerpconclusies bereikt.
  6. Het Comité van permanente vertegenwoordigers heeft de overeenstemming over de ontwerpconclusies op 9 december 2020 bevestigd.
  7. De Raad wordt derhalve verzocht de ontwerpconclusies in bijlage dezes goed te keuren.
-

**Naar een circulair en groen herstel
- Ontwerpconclusies van de Raad -**

DE RAAD VAN DE EUROPESE UNIE

HERINNEREND AAN:

De conclusies van de Europese Raad van 21 juli 2020 over het meerjarig financieel kader en het herstelinstrument van de Europese Unie "NextGenerationEU"¹;

De conclusies van de Europese Raad van 12 december 2019 inzake klimaatverandering²;

De volgende mededelingen van de Commissie:

- "Een schone planeet voor iedereen: Een Europese strategische langetermijnvisie voor een bloeiende, moderne, concurrerende en klimaatneutrale economie"³;
- "De Europese Green Deal"⁴;
- "Het moment van Europa: herstel en voorbereiding voor de volgende generatie"⁵;
- "Een nieuw actieplan voor de circulaire economie: Voor een schoner en concurrerder Europa"⁶;
- "Veerkracht op het gebied van kritieke grondstoffen: de weg naar een grotere voorzieningszekerheid en duurzaamheid uitstippelen"⁷;
- "Strategie voor duurzame chemische stoffen - Op weg naar een gifvrij milieu"⁸;

---

¹ Doc. EUCO 10/20.

² Doc. EUCO 29/19.

³ Doc. 15011/18 - COM(2018) 773 final.

⁴ Doc. 15051/19 + ADD 1 - COM(2019) 640 final.

⁵ Doc. 8136/20 - COM(2020) 456 final.

⁶ Doc. 6766/20 + ADD 1 - COM(2020) 98 final.

⁷ Doc. 10435/20 - COM(2020) 474 final.

⁸ Doc. 11976/20 + ADD 1- COM(2020) 667 final.

- "EU-biodiversiteitsstrategie voor 2030 - De natuur terug in ons leven brengen"⁹;
- "Een "van boer tot bord"-strategie voor een eerlijk, gezond en milieuvriendelijk voedsel-systeem"¹⁰;
- "Een nieuwe industriestrategie voor Europa"¹¹ en "Een kmo-strategie voor een duurzaam en digitaal Europa"¹²;
- "In kaart brengen en aanpakken van belemmeringen voor de eengemaakte markt"¹³ en "Langetermijnactieplan voor een betere uitvoering en handhaving van de regels inzake de eengemaakte markt"¹⁴;
- "De digitale toekomst van Europa vormgeven"¹⁵ en "Een Europese datastrategie"¹⁶;

Eerdere conclusies van de Raad over de circulaire economie, met name die van 25 juni 2018 "Uitvoering van het EU-actieplan voor de circulaire economie"¹⁷ en die van 4 oktober 2019 "Meer circulariteit - Transitie naar een duurzame samenleving"¹⁸;

De conclusies van de Raad van 26 juni 2019 "Naar een EU-strategie voor een duurzaam beleid inzake chemische stoffen"¹⁹;

De conclusies van de Raad van 23 oktober 2020 "Biodiversiteit - dringend actie nodig"²⁰;

De conclusies van de Raad van [...] "Digitalisering ten behoeve van het milieu"²¹ (voorlopige vertaling);

---

⁹ Doc. 8219/20 + ADD 1 - COM(2020) 380 final.

¹⁰ Doc. 8280/20 + ADD 1 - COM(2020) 381 final.

¹¹ Doc. 6782/20 - COM(2020) 102 final.

¹² Doc. 6783/20 - COM(2020) 103 final.

¹³ Doc. 6779/20 - COM(2020) 93 final.

¹⁴ Doc. 6778/20 - COM(2020) 94 final.

¹⁵ Doc. 6237/20 - COM(2020) 67 final.

¹⁶ Doc. 6250/20 - COM(2020) 66 final.

¹⁷ Doc. 10447/18.

¹⁸ Doc. 12791/19.

¹⁹ Doc. 10713/19.

²⁰ Doc. 12210/20.

²¹ [xxxx/20].

De resoluties van het Europees Parlement over hulpbronnefficiëntie: de overgang naar een circulaire economie; over de uitvoering van de richtlijn inzake ecologisch ontwerp (2009/125/EG) van 31 mei 2018; over de Europese Green Deal van 15 januari 2020; over de strategie voor duurzaam gebruik van chemische stoffen van 10 juli 2020;

De AVVN-resolutie over "Onze wereld transformeren: Agenda 2030 voor duurzame ontwikkeling", de duurzameontwikkelingsdoelstellingen (SDG's), de ministeriële verklaring van de UNEA-4 (vierde zitting van de Milieuvergadering van de Verenigde Naties), waarin de wereldgemeenschap is overeengekomen om duurzame consumptie- en productiepatronen te bevorderen via de circulaire economie, de UNEA-resoluties 2/8 over duurzame productie en consumptie, 4/1 over innovatieve trajecten voor het bereiken van duurzame consumptie en productie, 4/6 over kunststofzwerfvuil op zee en microplastics, 4/9 over verontreiniging door kunststofproducten voor eenmalig gebruik, en 2/7 en 4/8 over het gezond beheer van chemische stoffen en afvalstoffen;

Op weg naar herstel na de COVID-19-pandemie

1. ONDERSTREEPT het belang van een duurzame wederopbouw van onze economie en samenleving in de nasleep van de COVID-19-pandemie; BENADRUKT derhalve dat het belangrijk is om van meet af aan de juiste koers uit te stippelen met de Europese Green Deal als het stappenplan voor een circulaire en klimaatneutrale economie die veerkrachtig, concurrerend en veilig is, die de biodiversiteit beschermt, herstelt en op een duurzame manier gebruikt en alle verontreiniging tot nul terugdringt, een economie ook waarin groei wordt losgekoppeld van het gebruik van hulpbronnen, rekening wordt gehouden met de verschillende uitgangspunten en kenmerken van de lidstaten en een rechtvaardige transitie wordt bewerkstelligd waarbij niemand buiten de boot valt;
2. BENADRUKT het belang van het herstelinstrument van de Europese Unie (NextGenerationEU) en het meerjarig financieel kader (MFK) voor het scheppen van banen en het herstellen van de directe schade als gevolg van de COVID-19-pandemie, terwijl deze instrumenten de Unie ook weer stevig op weg helpen naar een duurzaam en veerkrachtig herstel, bijdragen aan de doeltreffende, rechtvaardige en sociaal evenwichtige uitvoering van de beleidsdoelstellingen van de Europese Green Deal en de samenhang van de EU-uitgaven met het "berokken geen schade"-beginsel en met de doelstellingen van de Overeenkomst van Parijs waarborgen;

3. ERKENT de centrale rol die de transitie naar een circulaire economie speelt bij het bevorderen van concurrentievermogen, innovatie, banen en welzijn, doordat ze circulaire bedrijfsmodellen en inkooppraktijken, ondernemerschap en onderzoek stimuleert, de gebruiksfase van producten verlengt, meer waarde en functionaliteit toevoegt aan producten, gebouwen en activa, de uitputting van hulpbronnen en de productie van afval voorkomt en het afvalbeheer verder verbetert door toepassing van de afvalhiërarchie, een goed functionerende eengemaakte markt voor niet-toxische, hoogwaardige secundaire grondstoffen tot stand weet te brengen en gebruik maakt van gegevens en digitale technologieën; ONDERSTREEPT dat de toeleveringsketens daardoor kunnen worden ingekort en gediversifieerd, en dat de strategische afhankelijkheid van primaire, voornamelijk niet-hernieuwbare hulpbronnen kan worden verminderd, wat de strategische autonomie en veerkracht van de EU zal vergroten met behoud van een open economie;
4. HERINNERT ERAAN dat de loskoppeling van onze economische groei en hulpbronnen-gebruik evenals de verschuiving naar circulaire productie- en consumptiesystemen van cruciaal belang zullen zijn om de duurzameontwikkelingsdoelstellingen uit de Agenda 2030 van de VN te halen en de EU uiterlijk in 2050 klimaatneutraal te maken, het biodiversiteitsverlies om te buigen, ecosystemen en hun diensten te behouden en herstellen, de hulpbronnen-efficiëntie te verbeteren en een gifvrij milieu tot stand te brengen, zodat de impact van het hulpbronnengebruik en de broeikasgasemissies binnen de grenzen van de mogelijkheden van onze planeet blijft en wij onze verantwoordelijkheid jegens toekomstige generaties kunnen nemen, en ROEPT de Commissie en de lidstaten OP te streven naar een volledig circulaire economie;
5. IS ZEER VERHEUGD OVER het nieuwe actieplan voor een circulaire economie (CEAP) als centrale pijler van de Europese Green Deal, en vindt het van essentieel belang voor economisch herstel en duurzame groei;
6. BENADRUKT dat het belangrijk is dat het nieuwe actieplan voor een circulaire economie zich richt op duurzaam productbeleid, waardeketens van belangrijke producten en afvalpreventie, en WAARDEERT het dat veel van de acties in het actieplan aansluiten bij oproepen en aanbevelingen die de Raad heeft gedaan in zijn conclusies van 4 oktober 2019 over de circulaire economie;

7. ROEPT de Commissie OP om de acties op te starten en de in het actieplan uiteengezette wetgevingsvoorstellen zo snel mogelijk in te dienen in overeenstemming met de overeengekomen beginselen van betere regelgeving²², met name door de uitvoering van uitgebreide effectbeoordelingen, en om de nodige middelen uit te trekken om de uitvoering en handhaving ervan te waarborgen en te faciliteren, onder meer door tijdig de nodige uitvoeringsdocumenten en richtsnoeren te verstrekken en regelmatig verslag uit te brengen aan de lidstaten over de voortgang van de uitvoering; ERKENT dat er bij de voorbereiding van nieuwe beleids- en wetgevingsmaatregelen in het kader van het actieplan rekening moet worden gehouden met de bijzondere uitdagingen waarmee eilanden worden geconfronteerd; ERKENT de rol van de lidstaten bij de uitvoering van het actieplan en de aanvulling ervan met hun eigen acties en investeringen op nationaal niveau;

8. ROEPT OP tot samenhang bij het ontwerp en de uitvoering van verschillende beleidsmaatregelen; WIJST EROP dat er bij de onderbouwing van de kernacties in het nieuwe actieplan voor een circulaire economie, in overeenstemming met de Agenda 2030 voor duurzame ontwikkeling van de VN en de Overeenkomst van Parijs, duidelijke verbanden moeten worden gelegd met relevante bestaande en toekomstige strategieën, overeenkomsten en initiatieven op dit gebied, met name, maar niet uitsluitend, in het kader van de Green Deal; BENADRUKT dat het bij de onderbouwing van de kernacties belangrijk is dat de administratieve en economische lasten evenredig blijven;

Van duurzame producten de norm maken

(Duurzame producten ontwerpen)

9. IS INGENOMEN MET het door de Commissie aangekondigde initiatief om wetgevingsvoorstellen in te dienen als onderdeel van een alomvattend en geïntegreerd kader voor duurzaam productbeleid dat klimaatneutraliteit, energie- en hulpbronnefficiëntie alsook een niet-toxische circulaire economie bevordert, de volksgezondheid en biodiversiteit beschermt en ervoor zorgt dat consumenten en overheidsinkopers sterker staan en zich beschermd weten;

---

²² Interinstitutioneel Akkoord over beter wetgeven van 13 april 2016 (PB L 123 van 12.5.2016, blz. 1).

10. ONDERSTREEPT dat de beginselen inzake productduurzaamheid in het kader voor duurzaam productbeleid gebaseerd moeten zijn op een benadering die de volledige levenscyclus in aanmerking neemt, de milieueffecten vermindert, het waardebehoud maximaliseert, voorrang geeft aan duurzamere producten, en materialen zo lang mogelijk in de economische cyclus houdt (rethink, refuse, reuse, reduce, repair, redesign en recycle), terwijl er ook rekening wordt gehouden met sociale aspecten; VERZOEKT de Commissie in dit verband voorstellen in te dienen om ervoor te zorgen dat deze circulariteitsbeginselen in het ontwerp van op de Europese markt te brengen producten worden meegenomen, samen met het beginsel van veilige en inherent duurzame chemische stoffen en energie-efficiëntie, zonder dat er afbreuk wordt gedaan aan de kwaliteit, de prestaties en de productveiligheid; VERZOEKT de Commissie, samen met de lidstaten en belanghebbenden, relevante verificatiemethoden voor het aandeel recyclelaat in producten te ontwikkelen en, waar passend, aandacht te besteden aan een verplicht aandeel recyclelaat voor specifieke productgroepen;
11. VERZOEKT de Commissie om "overconsumptie" aan te pakken, het gebruik van wegwerp-producten op grond van een effectbeoordeling terug te dringen en ook het voortijdig verouderd raken van producten tegen te gaan, met name van elektrische en elektronische apparaten, inclusief software; IS INGENOMEN MET het voornemen van de Commissie om een verbod in te voeren op de vernietiging van onverkochte duurzame goederen tenzij daar goede redenen voor zijn;
12. IS ZEER VERHEUGD OVER de toezegging van de Commissie om de aanwezigheid van tot bezorgdheid aanleiding gevende stoffen in producten te beperken en deze zoveel mogelijk te vervangen; STEUNT het bevorderen van circulariteit in een gifvrije omgeving; VERZOEKT de Commissie de verankering van veiligheid en duurzaamheid in het ontwerp van producten als principe te versterken, wat zal leiden tot meer innovatie en een gezond beheer van chemische stoffen en afval; BENADRUKT het belang van productveiligheid, waaronder het vermijden van tot bezorgdheid aanleiding gevende stoffen in producten, met name producten voor niet-essentieel gebruik, en het waarborgen van eenvoudige toegang tot informatie over de chemische inhoud gedurende de gehele levenscyclus van het product, ook voor afvalverwerkers en, als zij daarom vragen, consumenten;

13. IS INGENOMEN MET het voornemen van de Commissie om met een kerninitiatief te komen om de reikwijdte van de richtlijn inzake ecologisch ontwerp uit te breiden zodat het kader van toepassing wordt op een breder scala aan producten; VERZOEKT de Commissie nieuwe criteria te ontwikkelen die met name hulpbronnen- en materiaalefficiëntie en niet-toxische materiaalcycli beogen terwijl er tegelijkertijd verder moet worden gestreefd naar vooruitgang op het gebied van energie-efficiëntie en rekening moet worden gehouden met product-specifieke kenmerken en productveiligheid; BENADRUKT dat deze criteria specifiek en verifieerbaar moeten zijn;
14. ONDERSTREEPT dat bij de vaststelling van criteria inzake ecologisch ontwerp ten volle rekening moet worden gehouden met product- en marktontwikkelingen en de vaststelling van criteria derhalve efficiënter moet worden, waarbij onnodige vertragingen en administratieve lasten moeten worden vermeden; DRINGT ER bij de Commissie OP AAN het proces te versnellen en elke productgroep binnen drie jaar af te ronden;
15. MERKT OP dat de milieuoetafdruk van een product (PEF) potentieel één onderliggende methode is voor verschillende productbeleidsinstrumenten in de EU en het kader voor duurzame producten, en dat ook moet worden gekeken naar andere geschikte methoden;
16. VERZOEKT de Commissie de mogelijkheden te onderzoeken van nieuwe bedrijfsmodellen die de efficiëntie en duurzaamheid van producten en diensten in de gehele waardeketen kunnen optimaliseren, zoals delen, leasen, revisie van producten, levering als dienst of tweedehands, en product-dienstcombinaties en bedrijfsondersteunende modellen, zonder de sleutelrol van kmo's en consumenten in deze nieuwe bedrijfsmodellen uit het oog te verliezen; BENADRUKT het economisch potentieel en het werkgelegenheidspotentieel van de reparatiesector in Europa;

(Consumenten en overheidsinkopers een grotere rol geven)

17. WIJST EROP dat er uitgebreide, verifieerbare, gestandaardiseerde en gemakkelijk toegankelijke informatie moet worden verstrekt over de duurzaamheid van producten (bijvoorbeeld digitaal) die greenwashing voorkomt en bedrijfsgeheimen en intellectuele eigendom eerbiedigt; VERZOEKT de Commissie om eisen op te stellen waaraan de milieu-informatie van producten moet voldoen, met inbegrip van informatie over de repareerbaarheid van producten, en om de haalbaarheid van de invoering van een wettelijk milieukeur te bestuderen;

18. IS INGENOMEN MET het voornemen van de Commissie om een "recht op reparatie" in het leven te roepen, zodat consumenten hun producten tegen redelijke kosten kunnen laten repareren; WIJST OP de noodzaak van sterkere consumentenrechten om de duurzaamheid van producten te stimuleren; ONDERSTREEPT dat eventuele nieuwe duurzaamheidseisen moeten voortbouwen op de eisen die reeds zijn vastgesteld in de desbetreffende besluiten van de Commissie inzake het EU-milieukeur en het pakket ecologisch ontwerp en energie-etikettering (zoals de beschikbaarheid van reserveonderdelen, reparatie- en onderhoudsinformatie, demontage met algemeen beschikbaar gereedschap enz.); dit kan door deze eisen uit te breiden naar andere relevante productcategorieën en de ambities ervan naar boven bij te stellen;
19. WAARDEERT het voornemen van de Commissie ervoor te zorgen dat groene claims worden onderbouwd op basis van de milieueffecten gedurende de gehele levenscyclus van het product, waarbij deze effecten worden gemeten aan de hand van milieuvoetafdrukken en andere levenscyclusmethoden; VERZOEKT de Commissie in dit verband de geschiktheid te onderzoeken van bestaande instrumenten voor informatie tussen bedrijven, zoals het milieubeheer- en milieuauditsysteem en milieuproductverklaringen, en daarbij prioriteit te geven aan bepaalde bewezen en gerenommeerde Europese en nationale type I-milieukeuren;
20. IS INGENOMEN MET het voornemen van de Commissie te benadrukken dat overheidsopdrachten voor circulaire producten en diensten belangrijk zijn om circulaire markten en investeringen een impuls te geven en STEUNT, voor zover passend en haalbaar, verplichte criteria voor groene overheidsopdrachten (GPP) op basis van levenscycluseffectanalyses en -doelstellingen, en benadrukt de noodzaak van rapportage en monitoring om de resultaten van het GPP-beleid te evalueren en tegelijkertijd de administratieve lasten tot een minimum te beperken; ONDERSTREEPT het belang van relevante opleidingen;

(Circulariteit in productieprocessen)

21. HERINNERT ERAAN dat de circulaire economie van groot belang is voor de verwezenlijking van de doelstellingen van de industriële strategie van de EU; IS derhalve INGENOMEN MET de maatregelen in de industriële strategie, waarmee de beginselen van de circulaire economie in alle bedrijfstakken van de EU worden geïntegreerd en er tegelijkertijd voor wordt gezorgd dat de toegenomen circulariteit concurrentievoordelen oplevert voor de industrieën in de EU;

22. IS INGENOMEN MET de aankondiging van de Commissie dat zij de mogelijkheden zal bekijken om circulariteit in industriële processen te bevorderen in de context van de evaluatie van de richtlijn inzake industriële emissies²³ en van de referentiedocumenten voor de beste beschikbare technieken, en dat zij tegelijkertijd de toepasbaarheid van de afvalwetgeving wil verduidelijken; STEUNT de Commissie bij de opschaling van het EU-systeem voor milieutechnologietoetsing en het vergroten van de zichtbaarheid ervan;
23. IS INGENOMEN MET de geactualiseerde EU-strategie voor de bio-economie²⁴ en de nadruk die in die strategie wordt gelegd op het integreren van de circulaire economie in alle sectoren door gebruik van materialen van biologische oorsprong, en ONDERKENT dat een circulaire bio-economie de ontwikkeling van nieuwe hoogwaardige producten gemaakt uit geschikt industrieel afval of bijproducten kan ondersteunen; WIJST EROP dat producten en materialen van biologische oorsprong, als zij in de toekomst een belangrijke rol willen spelen, net als andere producten, veilig moeten zijn voor het milieu en de recycling van afvalstromen en afvalpreventiemaatregelen niet in het gedrang mogen brengen; ONDERSTREEPT dat bij het in kaart brengen van de gevolgen voor het milieu en het energieverbruik van deze producten de volledige levenscyclus moet worden geanalyseerd;
24. ROEPT OP te investeren in Europese capaciteit voor de toepassing van circulaire en gesloten kringloopsystemen, waarbij bijzondere aandacht moet worden besteed aan de verwerking van energie- en hulpbronnenintensieve materialen, aan kritieke grondstoffen en aan de ontwikkeling van de bijbehorende noodzakelijke duurzame technologieën;

Strategische benaderingen van belangrijke waardeketens

(Algemene aspecten)

25. ONDERSCHRIJFT de nadruk die in het actieplan voor een circulaire economie wordt gelegd op de voorgestelde zeven waardeketens met een grote impact, aangezien zij een belangrijk deel van de economie, de werkgelegenheid, de milieueffecten en de uitstoot van broeikasgassen in de EU voor hun rekening nemen; IS INGENOMEN MET het voornemen van de Commissie om het kader voor duurzaam productbeleid tot stand te brengen door in de belangrijke waardeketens een systemische sectorale strategie te volgen en BEKLEMTOONT dat de samenhang tussen deze strategieën moet worden gewaarborgd en er ook naar de sociale gevolgen moet worden gekeken;

---

²³ Richtlijn 2010/75/EU.

²⁴ Doc. 13229/18 - Mededeling van de Commissie COM(2018) 673 final.

26. STEUNT het plan van de Commissie om met een initiatief voor herbruikbare elektronica te komen waarmee de milieugevolgen van elektrische en elektronische apparatuur voor consumenten worden aangepakt en het voortijdig verouderd raken van producten wordt tegengegaan, met name door de levensduur ervan te verlengen middels voorschriften inzake ecologisch ontwerp, verbeterings- en reparatieactiviteiten te faciliteren, de toegang tot reserveonderdelen te waarborgen en deze groeiende afvalstroom aan te pakken, alsook door ervoor te zorgen dat de waardevolle componenten en grondstoffen, met name kritieke grondstoffen, binnen de Europese Unie worden teruggewonnen en opnieuw worden gebruikt, terwijl innovatie- en technologische capaciteiten worden benut en er minimumeisen voor energie-efficiëntie worden vastgesteld; IS in dit verband INGENOMEN MET het voornemen van de Commissie een voorstel voor de invoering van universele laders in te dienen;
27. STEUNT het plan van de Commissie om de richtlijn inzake de beperking van gevaarlijke stoffen²⁵ te toetsen en de doeltreffendheid en efficiëntie ervan in kaart te brengen, alsook de samenhang met andere wetgeving te beoordelen, met name wat betreft het toepassingsgebied, de definities, de vereisten, de vrijstellingen en de toepassingsdata in het kader van de REACH-verordening²⁶, de AEEA-richtlijn²⁷, de POP-verordening²⁸ en de richtlijn inzake ecologisch ontwerp²⁹, teneinde het wetgevingskader van de EU inzake chemische stoffen te consolideren en te versterken en het besluitvormingsproces te stroomlijnen;

---

²⁵ Richtlijn 2011/65/EU (zoals gewijzigd bij Richtlijn 2017/2102/EU).

²⁶ Verordening (EG) nr. 1907/2006.

²⁷ Richtlijn 2012/19/EU.

²⁸ Verordening 2019/1021/EU.

²⁹ Richtlijn 2009/125/EG.

28. STEUNT de Commissie in alle initiatieven ter bevordering van de preventie van afgedankte elektrische en elektronische apparatuur (AEEA) en de gescheiden inzameling van AEEA, met name kwalitatief hoogwaardige afgedankte elektronische apparatuur om de voorbereiding op hergebruik of recycling te verbeteren; ONDERSTREEPT dat er bij dergelijke initiatieven rekening moet worden gehouden met subsidiariteitsaspecten en reeds bestaande nationale systemen en dat, voor zover technisch mogelijk en economisch redelijk, de resterende waarde en functionaliteit van elektronische apparaten gemaximaliseerd moeten worden; ONDERSTREEPT het belang van het voorkomen van illegale overbrenging van gebruikte elektrische en elektronische apparatuur die niet langer geschikt is voor hergebruik, om negatieve gevolgen voor de gezondheid en het milieu te voorkomen en kritieke grondstoffen binnen de EU te houden;
29. VERZOEKT de Commissie onder andere om, voortbouwend op het verslag van het Gemeenschappelijk Centrum voor onderzoek (JRC), een voorstel te doen voor een scoresysteem voor de reparerbaarheid van elektrische en elektronische producten, zodat consumenten geïnformeerd worden over de mate van reparerbaarheid van deze producten;

(Batterijen en voertuigen)

30. IS INGENOMEN MET het voorstel van de Commissie voor een nieuw regelgevingskader voor batterijen³⁰ dat moet zorgen voor een veilige, circulaire en duurzame waardeketen voor alle batterijen, dat maatregelen zal omvatten voor waardebehoud en -optimalisering van ontwerp en productie tot gebruik en hergebruik, revisie en recycling, en dat waar nodig het gebruik van oplaadbare batterijen moet stimuleren;
31. STEUNT het voornemen van de Commissie om een herziening van de richtlijn betreffende autowrakken³¹ voor te stellen om de circulariteit in de automobielsector te versterken door - onder andere - bepalingen inzake duurzaam ontwerp en de hoogst mogelijke mate van reparerbaarheid, alsook door een betere handhaving om de problemen van "vermiste" auto's en illegale uitvoer van autowrakken het hoofd te bieden;

---

³⁰ Doc. 13944/20 + ADD 1 - COM(2020) 798 final.

³¹ Richtlijn 2000/53/EG.

(Verpakkingsmateriaal)

32. IS INGENOMEN MET het voornemen van de Commissie om een evaluatie van de richtlijn betreffende verpakking en verpakkingsafval³² voor te stellen die tot doel heeft dat alle verpakkingen uiterlijk in 2030 op een economisch haalbare manier herbruikbaar of recyclebaar zijn en dat de hoeveelheid (overtollige) verpakkingen en dus ook het verpakkingsafval afnemen; MERKT tegelijkertijd OP dat hygiëne- en voedselveiligheidsnormen in acht moeten worden genomen; MERKT OP dat de richtlijn is herzien in 2018 en dat de lidstaten genoeg tijd nodig hebben voor de uitvoering ervan; MOEDIGT de Commissie AAN waar nodig bepalingen met betrekking tot gerecyclede materialen in verpakkingen op te nemen, vergelijkbaar met de aanpak die is gebruikt in de richtlijn kunststoffen voor eenmalig gebruik³³;
33. ONDERSTREEPT dat, om deze doelstellingen te bereiken, bij de herziening van de richtlijn betreffende verpakking en verpakkingsafval geactualiseerde, concretere, doeltreffendere en makkelijker te implementeren bepalingen moeten worden opgenomen om duurzame verpakkingen op de interne markt te bevorderen en de complexiteit van verpakkingen tot een minimum te beperken teneinde economisch haalbare oplossingen te bevorderen, de herbruikbaarheid en recyclebaarheid te verbeteren en tot bezorgdheid aanleiding gevende stoffen in verpakkingsmateriaal tot een minimum te beperken, met name in materialen voor levensmiddelenverpakkingen; ONDERSTREEPT dat het onverpakt verkopen van producten een bijdrage kan leveren aan de vermindering van verpakkingsafval; BENADRUKT tevens dat openbare toegang tot drinkwaterfonteinen en drinkbaar kraanwater kan bijdragen tot het verminderen van verpakkingsafval en MOEDIGT de Commissie en de lidstaten AAN dergelijke maatregelen te bevorderen; BENADRUKT dat verpakkingen op eenvoudig te begrijpen wijze moeten worden geëtiketteerd om de consument te informeren over de recyclebaarheid ervan en over waar het verpakkingsafval moet worden weggegooid om recycling te vergemakkelijken;
34. IS INGENOMEN MET het voornemen van de Commissie om regels op te stellen voor de veilige recycling van alle kunststoffen die in materialen die met levensmiddelen in contact komen worden verwerkt; VERZOEKT de Commissie een tijdschema vast te stellen voor de afgifte van vergunningen voor mechanische processen voor polyethyleentereftalaat (PET) en in nauwe samenwerking met de betrokken fabrikanten regels op te stellen voor andere kunststoffen dan PET;

---

³² Richtlijn 94/62/EG.

³³ Richtlijn 2019/904/EU.

(Kunststoffen)

35. STEUNT de doelstellingen van de Commissie die staan beschreven in de EU-strategie inzake kunststoffen³⁴, ROEPT de Commissie OP de daarin vervatte maatregelen uit te voeren en VERZOEKT de Commissie verslag uit te brengen over de uitvoering en de gevolgen ervan voor het milieu, zoals broeikasgasemissies, en over geleerde lessen die van invloed kunnen zijn op toekomstig beleid;
36. HERINNERT ERAAN dat wanneer wegwerpproducten milieutechnisch de beste oplossing zijn, het verbruik ervan moet dalen, dat een geharmoniseerde interpretatie nodig is van de producten die onder de richtlijn kunststoffen voor eenmalig gebruik vallen, dat de etikettering van producten van groot belang is, en dat er gestandaardiseerde methoden moeten worden ontwikkeld voor het meten van het aandeel recyclaat in producten, bij voorkeur op basis van geharmoniseerde verificatiemethoden; WIJST in dit verband OP de mogelijke voordelen van uitgebreide producentenverantwoordelijkheid;
37. MERKT OP dat de richtlijn kunststoffen voor eenmalig gebruik al een goed uitgangspunt vormt voor één enkel quotum voor het aandeel recyclaat in kunststof drankflessen voor eenmalig gebruik; BENADRUKT dat het voor de lidstaten van belang is de inzameling, sortering en recycling van kunststofafval en de strategische infrastructuur voor hoogwaardige recycling te verbeteren en ROEPT de Commissie OP onverwijld verdere maatregelen voor te stellen om de vraag naar gerecycled materiaal te stimuleren, de uitvoer van kunststofafval buiten de EU te beperken en de recyclingkringlopen voor kunststofverpakkingen te sluiten, bijvoorbeeld door statiegeld- en retouregelingen of uitgebreide producentenverantwoordelijkheid te bevorderen en door EU-minimumeisen vast te stellen voor het aandeel recyclaat in kunststofproducten;
38. MOEDIGT de Commissie en de lidstaten AAN steun te verlenen aan proefprojecten en aan de opschaling van opkomende innovatieve technologieën, zoals geavanceerde mechanische of chemische recycling van kunststoffen, en er tegelijkertijd voor te zorgen dat deze vanuit een levenscyclusperspectief de totale milieueffecten verminderen; VERZOEKT de Commissie na te gaan in hoeverre chemische recycling een duurzame manier van recycling van kunststoffen kan worden en de voorwaarden vast te stellen waaronder dit als een recyclingoptie zoals gedefinieerd in de kaderrichtlijn afvalstoffen³⁵ kan worden beschouwd;

---

³⁴ Doc. 5477/18 + ADD 1 - Mededeling van de Commissie COM(2018) 28 final.

³⁵ Richtlijn 2008/98/EG (zoals laatstelijk gewijzigd bij Richtlijn 2018/851/EU).

39. ONDERSTREEPT dat elke mogelijke toepassing van biogebaseerde, biologisch afbreekbare of composteerbare kunststoffen gebaseerd moet zijn op een levenscyclusgerelateerde beoordeling van de milieueffecten, waarbij ten volle rekening moet worden gehouden met de rol van hernieuwbare materialen bij de beperking van klimaatverandering, het behoud van de biodiversiteit en de voedselzekerheid; VERZOEKT de Commissie derhalve een duidelijk beleidskader voor biogebaseerde, biologisch afbreekbare en composteerbare kunststoffen te ontwikkelen om misleiding van consumenten te voorkomen en plastic zwerfafval en onbedoelde verontreiniging te verminderen, een adequate verwerking te waarborgen en te voorkomen dat de recycling van andere soorten kunststofafval wordt ondermijnd;
40. STEUNT de Commissie om opzettelijk toegevoegde microplastics zo snel mogelijk te beperken en vervuiling door kunststofkorrels aan te pakken, teneinde zowel het milieu als de menselijke gezondheid te beschermen, alsook om door te gaan met de verdere ontwikkeling en harmonisering van methoden voor het meten van microplastics die onopzettelijk vrijkomen uit producten zoals textiel, banden, verf en coatings, zodat verdere maatregelen kunnen worden genomen om verontreiniging uit deze bronnen te verminderen, en STELT VOOR hierbij voort te bouwen op de lopende werkzaamheden in het kader van de gemeenschappelijke uitvoeringsstrategie van de kaderrichtlijn mariene strategie³⁶;
41. STEUNT alle inspanningen om de lacune in wetenschappelijke kennis over microplastics in het milieu (ook op het land en in de lucht), drinkwater, biota en levensmiddelen, alsook over hun bronnen en hun effecten op de menselijke gezondheid, te dichten;
42. ROEPT de Commissie OP haar woord op het gebied van microplastics gestand te doen, onder andere wat betreft preventieve maatregelen ter vermindering van microplastics in het milieu; BENADRUKT dat er gedurende de hele levenscyclus van producten preventieve maatregelen moeten worden genomen, zoals het vervaardigen van producten op een wijze die de uitstoot van microplastics voorkomt of het uitrusten van wasmachines met filters;

---

³⁶ Richtlijn 2008/56/EG.

(Textiel)

43. IS VERHEUGD OVER de aankondiging door de Commissie van een uitgebreide EU-strategie inzake textiel en VERZOEKT de Commissie de strategie te ontwikkelen in overeenstemming met de reeds door de Raad geformuleerde bezorgdheden en aanbevelingen³⁷, onder meer via maatregelen inzake ecologisch ontwerp en consumenten-informatie (etiketteringssysteem) en indien nodig regelingen voor uitgebreide producenten-verantwoordelijkheid, en tot bezorgdheid aanleiding gevende stoffen tot een minimum te beperken en uit te faseren, rekening houdend met de volledige levenscyclus van garens, weefsels en textiel, met inbegrip van hun effect op het gebied van broeikasgasemissies, milieu, volksgezondheid en arbeidsomstandigheden; VERZOEKT de Commissie sectorspecifieke wetgeving in overweging te nemen; STEUNT het voorstel om in de komende EU-strategie inzake textiel de vernietiging van onverkochte duurzame goederen te verbieden. MERKT OP dat de strategie niet alleen nieuwe voorschriften voor EU-producenten moet omvatten, maar ook instrumenten om gedragsveranderingen van consumenten, duurzame recyclingtechnologieën en de vraag naar gerecycled textiel te stimuleren, aangezien de lidstaten vanaf 2025 verplicht zijn textielafval gescheiden in te zamelen; MOEDIGT de Commissie AAN het milieueffect van "snelle mode" te analyseren;
44. WIJST OP de specifieke gevolgen die de COVID-19-crisis wereldwijd voor deze sector heeft en op de noodzaak om samen te werken met belanghebbenden, waaronder consumenten en sociale reparatienetwerken, om deze sector weer nieuw leven in te blazen, met meer duurzame, circulaire en competitieve bedrijfsmodellen, waardoor waarde, banen en veerkrachtige, milieuvriendelijke en sociaal rechtvaardige waardeketens worden gecreëerd, onder andere door het uitfasen van tot bezorgdheid aanleiding gevende stoffen uit de materiaalcycli, zowel in Europa als daarbuiten;
45. MERKT OP dat het herstelproces na de COVID-19-crisis een kans biedt om meer te investeren in duurzame oplossingen en bedrijfsmodellen, met inbegrip van de productie van biovezels en op afval gebaseerde vezels, waaronder wol, efficiënte voorzieningen voor gescheiden inzameling en voorbereiding voor hergebruik, recycling van kleding tot kleding, hoogwaardige recyclingtechnologieën en -faciliteiten om waarde te creëren uit afvalstromen, alsook in duurzame innovatieve ontwerp oplossingen zoals "intelligent textiel";

---

³⁷ Doc. 12791/19 - Conclusies van de Raad van 4 oktober 2019: "Meer circulariteit - Transitie naar een duurzame samenleving".

46. HERHAALT dat de bouwsector een zeer materiaal-, energie- en broeikasgasintensieve sector is, waar behoefte is aan geïntegreerde duurzaamheids- en circulariteitsbeginselen gedurende de gehele levenscyclus; IS derhalve INGENOMEN met de alomvattende aanpak van de Commissie ten aanzien van de bebouwde omgeving, gezien de aanzienlijke gerelateerde en operationele broeikasgasemissies en milieugevolgen van bouwwerken (gebouwen, infrastructuur en gebouwde activa) tijdens hun levenscyclus, en MERKT OP dat dit betekent dat er voorschriften moeten worden opgesteld en dat de bouwmaterialensector, alsook de bouw- en de vastgoedsector mogelijk een bijdrage zullen moeten leveren aan een klimaatneutraal, biodiversiteitsvriendelijk, energie- en hulpbronnefficiënt en circulair Europa; STELT VOOR daarbij rekening te houden met de sociale aspecten van de vergroening van de bouwsector; HERINNERT AAN zijn verzoek aan de Commissie om de mogelijkheden te onderzoeken om regelingen voor uitgebreide producentenverantwoordelijkheid in te zetten ter stimulering van circulaire bedrijfsmodellen in de bouwsector; BENADRUKT het belang van passende opleiding en bij- en nascholing voor alle bouwgerelateerde functies om aan deze doelstellingen te voldoen;
47. IS INGENOMEN MET de goedkeuring van de mededeling van de Commissie getiteld "Een renovatiegolf voor Europa"³⁸, en BENADRUKT dat een dergelijke renovatiegolf een aanzienlijk potentieel heeft om de duurzaamheid van de bebouwde omgeving te vergroten door het verbruik van hulpbronnen en energie en de uitstoot van broeikasgassen te verminderen tijdens de bouw (hulpbronnen- en energie-efficiënte renovatie) en in het gebouw, door ingebouwde hulpbronnen en de benodigde energie langer te gebruiken als bijdrage aan de vertraging van materiaalcycli, ook via hergebruik van bouwelementen en -materialen, door producten, materialen en secundaire grondstoffen van biologische oorsprong te gebruiken, door tijdens hun hele levenscyclus minder tot bezorgdheid aanleiding gevende stoffen in materialen te gebruiken, door cultureel erfgoed en stedelijke structuren in stand te houden en door hooggekwalificeerde banen te behouden of te creëren; WIJST OP de voordelen van de invoering van voorschriften zoals digitale gebouwspaspoorten en milieuproductverklaringen; MERKT OP dat renovatiewerkzaamheden uitgevoerd moeten worden volgens de strengste prestatienormen om bij te dragen aan een klimaatneutraal Europa en energie- en CO₂-lock-in-effecten gedurende tientallen jaren te voorkomen;

---

³⁸ Doc. 11855/20 + ADD 1 - Mededeling van de Commissie COM(2020) 662 final.

48. BENADRUKT dat het belangrijk is aandacht te besteden aan de duurzaamheidsprestaties van alle voor de bouw bestemde producten, met inbegrip van secundaire grondstoffen, alsook van gebouwen, infrastructuur en andere gebouwde activa, in combinatie met de naleving van technische, functionele, sociale, milieu- en gezondheidseisen en eisen op het gebied van energie- en hulpbronnefficiëntie; BENADRUKT dat een levenscyclusgerelateerde beoordeling van de milieueffecten, het gebruik van hulpbronnen en de beoordeling van broeikasgasemissies voor gebouwen, steden, regio's en het nationale gebouwenbestand, behulpzaam kunnen zijn bij de ontwikkeling van een circulair, biodiversiteitsvriendelijk en klimaatneutraal gebouwenbestand in Europa als onderdeel van de verwezenlijking van de duurzaamheidsdoelstellingen van de EU; MERKT OP dat het Level(s)-kader van de EU een platform biedt voor levenscyclusanalyse en -vergelijking³⁹; HERINNERT ERAAN dat de kaderrichtlijn afvalstoffen de Commissie verplicht na te denken over doelstellingen voor de recycling van bouw- en sloopafval;
49. IS INGENOMEN MET het voorstel van de Commissie om initiatieven te bevorderen om bodemafdekking te verminderen, brownfields te saneren en het veilige, duurzame en circulaire gebruik van afgegraven grond te bevorderen, in het besef dat circulariteit de voetafdruk van bodemgebruik kan verkleinen en kan bijdragen tot het herstel van ecosystemen; BENADRUKT dat de lidstaten de huidige wetgeving, met name Natura 2000⁴⁰, volledig ten uitvoer moeten leggen om negatieve effecten van nieuwe bouwwerken op de biodiversiteit te voorkomen;
50. ONDERSTREEPT dat, als basis voor de bouw of renovatie van gebouwen conform de beginselen van duurzaamheid en circulariteit, de beschikbaarheid van veilige, hoogwaardige hulpbronnen- en energie-efficiënte bouwproducten, waarvoor technische, klimaat-, milieu- en gezondheidsgerelateerde bouwproductinformatie beschikbaar is, een voorwaarde is, en BENADRUKT dat voor de vervaardiging van deze bouwproducten zoveel mogelijk kwalitatief hoogwaardige en gecertificeerde secundaire grondstoffen of duurzaam geproduceerde producten en materialen van biologische oorsprong moeten worden gebruikt;

---

³⁹ https://ec.europa.eu/environment/topics/circular-economy/levels_en

⁴⁰ Overeenkomstig Richtlijn 92/43/EEG (Habitatrichtlijn) en 2009/147/EG (Vogelrichtlijn).

(Levensmiddelen, water en nutriënten)

51. WIJST EROP dat elk nieuw initiatief om wegwerpproducten in de levensmiddelensector op een technisch en economisch haalbare manier te vervangen, moet worden gekoppeld aan de evaluatie van de uitvoeringsmaatregelen van de richtlijn kunststoffen voor eenmalig gebruik en aan de voorbereiding van het initiatief voor een duurzaam productbeleid;
52. WIJST EROP dat water een steeds waardevollere hulpbron is en HERINNERT ERAAN dat waardevolle materialen kunnen worden teruggewonnen in het behandelingsproces van afvalwater en zuiveringsslib en dat hergebruik van water in de landbouw en in andere sectoren, zoals industriële processen, kan bijdragen tot een efficiënt watergebruik; WIJST EROP dat het hergebruik van gezuiverd stedelijk afvalwater voor irrigatiedoeleinden in sommige gevallen minder milieueffect kan hebben dan de exploitatie van natuurlijke waterbronnen; IS INGENOMEN MET het voornemen van de Commissie om een actieplan voor het geïntegreerde beheer van nutriënten vast te stellen en het voornemen van de Commissie om te overwegen de richtlijnen inzake afvalwaterbehandeling⁴¹ en zuiveringsslib⁴² zo spoedig mogelijk te herzien teneinde hun bijdrage aan de circulaire economie te vergroten en tegelijkertijd de bescherming van het milieu en de gezondheid van mens en dier te waarborgen, met inbegrip van de uitfasering van tot bezorgdheid aanleiding gevende stoffen uit materiaalcycli, ook in samenhang met de verordening inzake meststoffen⁴³;

Afval voorkomen, kansen creëren

(Preventie, voorbereiding voor hergebruik, recycling en andere vormen van terugwinning)

53. IS INGENOMEN MET de nadruk op afvalpreventie in het actieplan voor een circulaire economie en ONDERSTREEPT dat veel van de oplossingen verband houden met een doeltreffend productbeleid dat moet worden vertaald in concrete acties en maatregelen ter bevordering van afvalpreventie, zoals de verlenging van de levensduur van producten;

---

⁴¹ Richtlijn 91/271/EEG van de Raad.

⁴² Richtlijn 86/278/EEG van de Raad.

⁴³ Verordening 2019/1009/EU.

54. BENADRUKT dat de ambities bij de herziening van de kaderrichtlijn afvalstoffen hoog zijn, en MERKT OP dat de verwezenlijking ervan gefaciliteerd kan worden door investeringen via het herstelinstrument NextGenerationEU en het MFK en andere financiële instrumenten; WIJST OP de resterende uitdagingen bij de uitvoering en de noodzaak om beste praktijken toe te passen wanneer economische instrumenten zoals uitgebreide producentenverantwoordelijkheid worden ingezet; BENADRUKT dat uitgebreide producentenverantwoordelijkheid een belangrijke rol speelt bij het bereiken van de doelstellingen op het gebied van afvalpreventie en -beheer en bij het bevorderen van de circulaire economie; ROEPT de lidstaten OP de uitvoering van de bestaande regelingen voor uitgebreide producentenverantwoordelijkheid te versterken en MOEDIGT de Commissie AAN om de mogelijkheid te onderzoeken de uitgebreide producentenverantwoordelijkheid waar passend uit te breiden naar andere productgroepen;
55. MOEDIGT de Commissie AAN te onderzoeken of er een reeks ambitieuze en verifieerbare afvalreductiedoelstellingen kan worden vastgesteld voor de afvalstromen die de meeste impact hebben; ONDERSTREEPT ondertussen dat eventuele nieuwe voorstellen gebaseerd moeten zijn op een alomvattende effectbeoordeling en ERKENT dat er in 2018 en 2019 ambitieuze recyclingdoelstellingen voor stedelijk afval, verpakkingen en kunststoffen voor eenmalig gebruik zijn goedgekeurd en dat deze zich in de lidstaten dus pas nu in het proces van uitvoering bevinden; MOEDIGT de Commissie AAN bij de verschillende aanstaande herzieningen van de afvalwetgeving verwante initiatieven te groeperen; BENADRUKT dat reparatie- en hergebruiksystemen in de EU moeten worden versterkt en ROEPT de Commissie OP te overwegen de EU-brede discussie over reparatie- en hergebruiksystemen voor bepaalde producten te intensiveren;
56. STEUNT het versterken van systemen voor gescheiden inzameling en selectieve sorteer-systemen in de EU die zorgen voor duidelijkheid en gemak voor EU-burgers, waardoor niet alleen de hogere recyclingdoelstellingen kunnen worden gehaald, maar ook de kwaliteit en de kosten- en hulpbronnefficiëntie van secundaire grondstoffen kunnen worden verbeterd, maar ONDERSTREEPT dat bij het stroomlijnen van systemen voor gescheiden inzameling op EU-niveau de specifieke kenmerken van de lidstaten en het subsidiariteits- en evenredigheidsbeginsel in acht moeten worden genomen en er moet worden voortgebouwd op beste praktijken; WIJST OP de noodzaak om gescheiden inzamelingstechnieken en innovatieve sorterings- en recyclingtechnieken te ontwikkelen en om de capaciteit hiervoor op te schalen teneinde binnen de EU een adequate verwerking van gescheiden ingezameld afval te waarborgen;

57. BENADRUKT dat afvalbeheer en circulaire afvalsystemen beter moeten sporen met de afvalhiërarchie, ONDERSTREEPT derhalve het belang van de uitfasering van tot bezorgdheid aanleiding gevende stoffen, en ONDERSTEUNT daarom een grotere circulariteit van niet-toxische secundaire grondstoffen in een gifvrij milieu; IS derhalve INGENOMEN MET de aanneming van de mededeling van de Commissie "Strategie voor duurzame chemische stoffen - Op weg naar een gifvrij milieu"⁴⁴;
58. WIJST OP de noodzaak van verdere investeringen in innovatie en infrastructuur met betrekking tot technologieën en capaciteit voor voorbereiding voor hergebruik, sortering en recycling van hoge kwaliteit binnen Europa, en wijst op de noodzaak om relevante infrastructuur te bouwen en te exploiteren, onder andere, in bepaalde gevallen, voor andere vormen van terugwinning, met inachtneming van de afvalhiërarchie en op een manier die de schadelijke gevolgen voor het milieu en het klimaat tot een minimum beperkt, en om indien nodig kmo's in de sector te ondersteunen; BENADRUKT voorts dat het verbeteren en uitbreiden van de recyclingcapaciteit en het promoten van "gerecycled in Europa" doeltreffende manieren kunnen zijn om de uitvoer van afval terug te dringen;

(Versterking van de Europese markt voor secundaire grondstoffen; Overbrenging van afvalstoffen)

59. IS INGENOMEN MET de komende herziening van de verordening betreffende de overbrenging van afvalstoffen⁴⁵ om de overbrenging van afvalstoffen verder te reguleren, met name de uitvoer naar derde landen van afvalstoffen die schadelijk kunnen zijn voor het milieu en de menselijke gezondheid in de landen van bestemming, alsook doeltreffende controles op de overbrenging van afvalstoffen te waarborgen en de handhaving ten aanzien van illegale overbrengingen van afvalstoffen te verbeteren, terwijl tegelijkertijd gebruik moet worden gemaakt van digitale oplossingen en elektronische gegevensuitwisseling om procedures doeltreffender te maken, zonder afbreuk te doen aan het niveau van de milieubescherming, zodat wordt gezorgd voor een vlotter functioneren van overbrengingen binnen de EU, hetgeen van cruciaal belang is voor het opbouwen van een sterke eengemaakte markt voor secundaire grondstoffen op basis van hoge milieunormen en transparantie;

---

⁴⁴ Doc. 11976/20 + ADD 1 - Mededeling van de Commissie COM(2020) 667 final.

⁴⁵ Verordening (EG) nr. 1013/2006.

60. WIJST OP het belang van het versterken van de interne markt voor secundaire grondstoffen op basis van strenge milieu-, veiligheids- en kwaliteitsnormen en transparantie, teneinde het aanbod van secundaire grondstoffen te verbeteren en het gebruik ervan te optimaliseren, en op die manier de afhankelijkheid van de EU van primaire hulpbronnen te verminderen en haar strategische autonomie te vergroten, met behoud van een open economie; BENADRUKT dat het gebruik van secundaire grondstoffen in nieuwe producten moet worden gestimuleerd; ONDERSTREEPT in dit verband het belang van de ontwikkeling van Europese en de bevordering van mondiale normen en certificeringsprocedures voor de inhoud en kwaliteit van secundaire grondstoffen ten behoeve van de volledige waardeketen en van het gebruik van overheidsopdrachten om de vraag ernaar te stimuleren, en ROEPT de lidstaten en de Europese instellingen OP gebruik te maken van deze instrumenten;
61. MOEDIGT de Commissie AAN om de haalbaarheid te onderzoeken van de oprichting van een waarnemingspost voor belangrijke secundaire grondstoffen, met een digitaal platform om onder meer het aanbod van en de vraag naar gerecyclede secundaire grondstoffen in kaart te brengen en aldus een interne markt voor secundaire grondstoffen te faciliteren en een succesvolle samenwerking tussen bedrijven mogelijk te maken, waardoor industriële symbiose en industriële allianties worden bevorderd;
62. ONDERSTREEPT het belang van geharmoniseerde eindeafvalcriteria en standaardisering, hetgeen een aanzienlijke verbetering kan betekenen voor de markt voor secundaire grondstoffen; IS INGENOMEN MET de plannen van de Commissie om, waar passend, de ontwikkeling van verdere EU-brede eindeafvalcriteria voor bepaalde afvalstromen te verkennen; MERKT OP dat deze criteria administratief werkbaar moeten zijn; MOEDIGT de Commissie AAN om het verkennend onderzoek uit te breiden tot bijproducten;

(Storten en verbranden)

63. BENADRUKT dat afval zo hoog mogelijk in de afvalhiërarchie moet worden verwerkt en dat er in alle lidstaten een einde moet komen aan het storten van onbehandeld stedelijk afval, rekening houdend met de specifieke situatie van de ultraperifere gebieden, en HERINNERT aan de schadelijke gevolgen van het storten van afval voor het milieu, het klimaat en de doelstelling om een circulaire economie tot stand te brengen; BENADRUKT het belang van gescheiden inzameling, sortering en kwalitatief hoogwaardige recycling alsook van het tot een minimum beperken van verbranding; ONDERSTREEPT de noodzaak van gerichtere maatregelen om illegaal storten van afval te voorkomen en afval op milieuvriendelijke wijze te beheren; BENADRUKT dat relevante infrastructuur zodanig moet worden gebouwd en geëxploiteerd dat schadelijke gevolgen voor de gezondheid, het milieu en het klimaat tot een minimum worden beperkt;

Circulaire economie en digitale technologieën

64. ONDERSTREEPT dat digitalisering van cruciaal belang is om de circulaire economie te doen functioneren; dat kan een hogere hulpbronnefficiëntie en meer waardebehoud in waardeketens opleveren, bijvoorbeeld door productinformatie te verspreiden en zo transparantie en vertrouwen te creëren voor bedrijven, regelgevende instanties en consumenten, terwijl tegelijkertijd een hoog niveau van gegevensbeveiliging moet worden gewaarborgd; DRINGT ER bij de Commissie OP AAN een voorstel in te dienen voor een digitaal productpaspoort dat het traceren en opsporen van producten mogelijk maakt en informatie bevat over onder meer de herkomst, de samenstelling en de aanwezigheid van tot bezorgdheid aanleiding gevende stoffen, het aandeel kritieke grondstoffen, het aandeel recyclelaar, mogelijkheden of instructies voor hergebruik, reparatie en inzameling na verwijdering, ontmanteling, en behandeling als afval; BENADRUKT de mogelijkheden van digitale technologieën voor een efficiënter afvalbeheer, van de inzameling, sortering, terugwinning en verwerking van afval tot een betere planning van de recyclingcapaciteit;

65. MOEDIGT de Commissie AAN om in samenwerking met de lidstaten en de belanghebbenden een gestandaardiseerde Europese gegevensruimte voor slimme circulaire toepassingen tot stand te brengen met gegevens over waardeketens en productinformatie; VERZOEKT de Commissie in samenwerking met de lidstaten na te gaan welke bestaande databanken en in het kader van wetgevingsinstrumenten verzamelde gegevens als uitgangspunt voor de digitale productpaspoorten kunnen dienen; BENADRUKT de behoefte aan normen en protocollen voor het delen van gegevens om de interoperabiliteit en veiligheid van het gegevensgebruik te waarborgen;
66. BEVESTIGT de noodzaak om de koolstof-, energie- en materiële voetafdruk van ICT, digitale technologieën, digitaal ondersteunde oplossingen en aanverwante diensten te verkleinen; DRINGT ER bij de Commissie OP AAN voorschriften inzake ecologisch ontwerp voor ICT-systemen en elektrische en elektronische apparaten vast te stellen of bestaande voorschriften aan te passen om de herbruikbaarheid, duurzaamheid, repareerbaarheid en recyclebaarheid te vergroten en de demontage en winning voor hergebruik van componenten en ongevaarlijke stoffen te faciliteren, waarbij bijzondere aandacht moet uitgaan naar kritieke grondstoffen;
67. MOEDIGT de Commissie en relevante belanghebbenden AAN om bij de uitvoering van de acties uit het actieplan voor een circulaire economie alle opties voor duurzame digitalisering op te nemen; DRINGT ER bij de lidstaten OP AAN om, onder meer via plannen voor herstel en veerkracht, publieke en private investeringen aan te trekken waardoor ook de ICT-sector kan bijdragen tot de verwezenlijking van klimaatneutraliteit en de circulaire economie;

Circulariteit in de interne markt mogelijk maken, bevorderen en de norm maken

(Een goed werkende interne markt)

68. BENADRUKT dat de goede werking van de interne markt van cruciaal belang is voor het welslagen van de groene en de digitale transitie, aangezien hierdoor een kritische massa wordt gecreëerd om innovatieve en duurzame productie en consumptie te bevorderen;

69. BENADRUKT dat er behoefte is aan een duidelijk en consistent kader van doeltreffende regelgevende en niet-regelgevende instrumenten, met name inzake harmonisatie en wederzijdse erkenning, om het concurrentievermogen van duurzame, circulaire bedrijfsmodellen te vergroten en vertrouwen en stabiliteit voor belanghebbenden te creëren; WIJST in dit verband OP de noodzaak om investeringen te bevorderen en op de belangrijke hefboomwerking die economische instrumenten kunnen bieden om het concurrentievermogen van circulaire bedrijfsmodellen te stimuleren;
70. WIJST OP de asymmetrie die zich op de interne markt zal voordoen als gevolg van de gelijktijdige aanwezigheid van lineaire producten (vervaardigd tegen lage kosten, zonder milieubeperkingen) en circulaire producten (vervaardigd volgens de beginselen van de circulaire economie), niet in de laatste plaats vanwege de toegenomen onlineverkoop van producten; ONDERSTREEPT derhalve de rol van een doeltreffend EU-breed markttoezicht op basis van de nieuwe verordening markttoezicht⁴⁶ en handhaving, niet alleen ten behoeve van consumenten, maar ook om te zorgen voor een gelijk speelveld voor bedrijven;
71. BENADRUKT het belang van een duidelijk en consistent regelgevingskader om zowel publieke als private investeringen te begeleiden naar innovatief circulair ondernemerschap en een innovatieve infrastructuur, teneinde de overgang naar een klimaatneutrale EU in 2050 te waarborgen; ONDERSTREEPT het belang van de agenda voor duurzame financiering en met name de EU-duurzaamheidstaxonomie, die als leidraad zal dienen voor de keuze van activiteiten die bijdragen tot de overgang naar een circulaire economie; BENADRUKT derhalve het potentieel van financiering uit het herstelinstrument NextGenerationEU en het MFK om particulier kapitaal aan te trekken ter ondersteuning van investeringen in circulaire praktijken, en ROEPT alle lidstaten OP hun plannen voor herstel en veerkracht te gebruiken om circulaire investeringen een impuls te geven; ROEPT de Commissie OP te zorgen voor circulariteitscriteria in de context van de taxonomieverordening⁴⁷ en voor passende bekendmaking in de context van de richtlijn niet-financiële rapportage⁴⁸, waarbij de samenhang tussen beide richtlijnen moet worden gewaarborgd;

---

⁴⁶ Verordening 2019/1020/EU.

⁴⁷ Verordening 2020/852/EU.

⁴⁸ Richtlijn 2014/95/EU.

72. BENADRUKT dat de vermindering en uitfasering van milieuschadelijke subsidies essentiële onderdelen zijn van de overgang naar een circulaire economie;
73. ERKENT de complementaire werking van nationale stimuleringspakketten bij het herstarten en transformeren van onze economieën naar meer circulariteit en WAARDEERT de recente focus van de landspecifieke aanbevelingen van het Europees Semester op het begeleiden van dergelijke acties; MERKT OP dat een doeltreffende toewijzing van financiering kan worden ondersteund door peer learning, adviesdiensten en technisch advies;

(Onderzoek, informatie, onderwijs en opleiding en versterking van het maatschappelijk middenveld)

74. ONDERSTREEPT dat onderzoek, innovatie, informatie, onderwijs en opleiding en samenwerking met het bedrijfsleven en de industrie van cruciaal belang zijn voor de overgang naar een circulaire economie, met name om het grote publiek, beleidsmakers en andere belanghebbenden bewust te maken van hun rol bij de overgang naar duurzamere levensstijlen en consumptiepatronen;
75. BENADRUKT dat rekening moet worden gehouden met de sociale dimensie van de transitie naar een circulaire economie, dat wil zeggen de behoeften aan ontwikkeling van vaardigheden (om- en bijscholing), een leven lang leren, aanpassing en modernisering van onderwijs- en opleidingsstelsels, gedragsverandering en de noodzaak van een sociaal inclusieve en rechtvaardige transitie, en dat rekening moet worden gehouden met specifieke uitdagingen van specifieke sociale groepen en van lidstaten en regio's; BENADRUKT het belang van de nieuwe "vaardighedenagenda voor Europa"⁴⁹ in de context van een circulair en groen herstel en een digitale transitie;

---

⁴⁹ Doc. 9349/20 - Mededeling van de Commissie COM(2020) 274 final.

76. BENADRUKT de belangrijke rol en het potentieel van steden en regio's bij de transitie naar een circulaire economie en onderstreept het belang van een lokale aanpak, en WIJST op het aanzienlijke potentieel van het herstelinstrument NextGenerationEU en het cohesiebeleid om stedelijke en regionale circulaire initiatieven financieel te ondersteunen en lokale banen te scheppen;
77. BENADRUKT dat gerichte financiering voor onderzoek en innovatie in het kader van het voorgestelde programma Horizon Europa voor 2021-2027 kan bijdragen tot de verdere ontwikkeling van Europa's voorsprong op het gebied van duurzame en circulaire technologieën en innovatieve circulaire bedrijfsmodellen;
78. ERKENT de belangrijke uitdagingen voor kmo's en de noodzaak om capaciteitsopbouw in kmo's te ondersteunen door gebruik te maken van bestaande netwerken zoals het Europees kenniscentrum voor efficiënt hulpbronnengebruik (EREK) of het Enterprise Europe Network (EEN), en ONDERSTREEPT het belang van clusters die transities faciliteren en van de invoering en toepassing van circulaire innovaties, nieuwe technologieën en industriële symbiose door kmo's; BENADRUKT dat het voor de verwezenlijking van een circulaire economie belangrijk is dat ondernemers een zo ruim mogelijke toegang hebben tot kenniscentra en innovatie-infrastructuur waar ze vaardigheden op het gebied van ecologisch ontwerp en groene bedrijfsvoering kunnen verwerven;
79. ONDERSTREEPT dat de betrokkenheid van belanghebbenden cruciaal is bij de transitie naar een circulaire economie en verzoekt de Commissie het potentieel van het Europees stakeholdersplatform voor de circulaire economie, dat samen met het Europees Economisch en Sociaal Comité geleid wordt, en andere platformen in de lidstaten te benutten;
80. ZIET een toename van duurzaamheidsinitiatieven, met name in de kledingsector en met name vanuit het maatschappelijk middenveld, en ROEPT de Commissie en de lidstaten OP deze trend te begeleiden en aan te moedigen;

Leidende rol bij inspanningen op mondiaal niveau

81. STEUNT de ambitie van de Commissie om de wereldwijde verschuiving naar een circulaire economie te bevorderen, onder meer door de internationale samenwerking op dit gebied te versterken;
82. BENADRUKT de bevindingen van het Internationale Panel voor hulpbronnen betreffende het wereldwijde gebruik van hulpbronnen en de impact van de winning en verwerking van materiële hulpbronnen en VERZOEKT de Commissie na te gaan of het haalbaar is een "veilige operationele ruimte" voor het duurzaam gebruik van natuurlijke hulpbronnen te definiëren en een mondiale dialoog op gang te brengen over het beheer van natuurlijke hulpbronnen en over mogelijkheden om de huidige situatie te verbeteren, onder meer door middel van een internationale overeenkomst;
83. IS INGENOMEN MET de initiatieven van de Commissie om bilaterale en multilaterale dialogen te faciliteren en de circulaire economie te integreren in vrijhandelsovereenkomsten en in financieringsinstrumenten voor het externe beleid van de EU, en met de inspanningen om meer begrip en steun te krijgen voor de beginselen van de circulaire economie wereldwijd, onder meer via de Circular Economy Missions; VERZOEKT de Commissie en de lidstaten te blijven samenwerken in alle relevante fora, met inbegrip van de Algemene Vergadering van de VN en de Milieuvergadering van de VN; IS in dit verband INGENOMEN MET het voorstel van de Commissie om tijdens de vijfde zitting van de Milieuvergadering van de VN (UNEA-5) een "wereldwijde alliantie voor een circulaire economie" op te richten;
84. IS INGENOMEN MET het initiatief van de Commissie om tot een wereldwijde overeenkomst te komen om de negatieve impact van kunststof, waaronder kunststofafval, op het milieu tot een minimum te beperken, IS VASTBESLOTEN toe te werken naar een mondiale overeenkomst om kunststofzwerfvuil op zee en microplastics te verminderen, en MOEDIGT de lidstaten en de Commissie AAN in de tussentijd actie op nationaal en regionaal niveau te blijven ondernemen;

85. BENADRUKT het belang van het proces uit hoofde van de Strategische aanpak voor het internationaal beheer van chemische stoffen (SAICM) om tijdens de volgende Internationale Conferentie inzake het beheer van chemische stoffen (ICCM) een besluit te nemen over een sterk kader voor een gezond beheer van chemische stoffen en afval na 2020;
86. STEUNT ambitieuze internationale maatregelen op alle beleidsterreinen die van belang zijn om de wereldwijde transitie naar een circulaire economie te versnellen, zoals afvalbeheer, beheer van chemische stoffen en de bestrijding van het illegaal overbrengen van afvalstoffen en chemische stoffen in multilaterale milieuovereenkomsten zoals het Verdrag van Bazel inzake de beheersing van de grensoverschrijdende overbrenging van gevaarlijke afvalstoffen en het Verdrag van Rotterdam inzake de procedure met betrekking tot voorafgaande geïnformeerde toestemming ten aanzien van bepaalde gevaarlijke chemische stoffen en pesticiden in de internationale handel;

Monitoring van de overgang naar een circulaire economie

87. BENADRUKT het belang van een doeltreffend monitoringkader (waaronder het gebruik van ruimte-infrastructuur zoals Copernicus en Galileo/Egnos) om de voortgang naar een veilige, duurzame, klimaatneutrale, biodiversiteitsvriendelijke en hulpbronnefficiënte circulaire economie te evalueren;
88. IS INGENOMEN MET het voornemen van de Commissie om het toezicht op de transitie te versterken en het monitoringkader voor de circulaire economie te actualiseren en NEEMT in dit verband NOTA van de waardevolle bijdrage van het Bellagio-proces; ONDERSTREEPT echter hoe belangrijk het is onnodige administratieve en economische lasten te vermijden en doeltreffend gebruik te maken van de bestaande stelsels van statistisch toezicht;
89. HERINNERT AAN de noodzaak om de indicatoren verder te verbeteren of de ontwikkeling van nieuwe indicatoren te overwegen, zodat zij in de gehele waardeketen een betere weerspiegeling zijn van de levenscyclus van producten en diensten en van de mate waarin nieuwe en circulaire bedrijfsmodellen en benaderingen om het verbruik van hulpbronnen te beheren, ingang vinden; MOEDIGT in dit verband de Commissie AAN om, in nauwe samenwerking met de lidstaten, te onderzoeken hoe deze indicatoren een benchmark zouden kunnen vormen voor een indicatieve EU-doelstelling voor circulaire economie;

90. MOEDIGT de Commissie en andere EU-instellingen AAN samen te werken bij het vaststellen van innovatieve maatstaven om de circulariteit van producten beter te kunnen beoordelen, door voordeel te halen uit digitalisering, met volledige inachtneming van de sociaal-economische context van de lidstaten; WIJST OP de voordelen die ontstaan wanneer het geactualiseerde kader op andere bestaande duurzaamheidsinstrumenten en -initiatieven wordt afgestemd met het oog op de volledige verwezenlijking van de duurzame-ontwikkelingsdoelen.
